

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-651/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Osík, okres Svitavy
Sídlo	Osík 198, 569 67 Osík
E-mail právnické osoby	zs.osik@tiscali.cz
IČ	70 989 991
Identifikátor	600 100 383
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Evou Hrdonkovou, ředitelkou
Zřizovatel	obec Osík
Místo inspekční činnosti	Osík 198, 569 67 Osík
Termín inspekční činnosti	8. - 10. červen 2015

Inspekční činnost v Základní škole Osík, okres Svitavy (dále „škola“) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Charakteristika

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Ve školním roce 2014/2015 se ve třech třídách vzdělává celkem 44 žáků 1. až 5. ročníku. Jejich počet se v posledních letech pravidelně zvyšuje, kapacita školy je nyní využita ze 44 %. Pouze jeden žák dojíždí, ostatní jsou místní. U třech byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, pro jednoho z nich byl zpracován

individuální vzdělávací program. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV).

K docházce do školní družiny je zapsáno 25 žáků, což odpovídá 100% naplněnosti. Činnost je realizována na základě Školního vzdělávacího programu pro školní družinu (dále ŠVP ŠD).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy zastává vedoucí funkci patnáctým rokem, při své práci tak má možnost uplatnit četné zkušenosti a velmi dobrou znalost místních podmínek. Delegování pravomocí a úkolů na další pracovníky je vzhledem k malé velikosti kolektivu ztížené, přesto funkční. Stanovené koncepční cíle jsou postupně plněny. Ředitelka usiluje o vstřícnou, přátelskou atmosféru vzdělávání a dobré vztahy nejen uvnitř školy, ale i navenek. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají, že jsou řešeny aktuální záležitosti týkající se výuky i projednávány základní dokumenty školy. V průběhu inspekční činnosti byly upraveny ŠVP ŠD a vnitřní řád školní družiny.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Na vyučování se vedle ředitelky školy podílejí další tři učitelky, z toho dvě nejsou kvalifikované. Vztahuje se však na ně výjimka z požadavků na odbornou kvalifikaci (věk a délka výkonu přímé pedagogické činnosti na příslušném druhu školy). Jedna vyučující působí současně i jako vychovatelka školní družiny, pro tuto činnost má odpovídající vzdělání. Jednu hodinu informatiky týdně (v 5. ročníku) vede externí pracovník bez absolvování příslušného pedagogického studia. Ředitelka školy si je vědoma rezerv v personálním zajištění výuky a pro příští období má připravena opatření k jejich odstranění. Účast na akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje, vychází zejména z organizačních a finančních možností školy. V současné době je učitelský sbor zapojen do projektu Didaktika pro kyberprostor (spolufinancovaný Evropským sociálním fondem), jehož cílem je zejména rozšíření znalostí a dovedností pedagogů tak, aby mohli reagovat na požadavky žáků a rodičů spojené s užíváním moderních technologií ve výuce (tablety).

Specializační studium žádný z pedagogů neabsolvoval. Ředitelka školy si ponechala úkoly spojené s výchovným poradenstvím. Vede agendu žáků se SVP, koordinuje tvorbu a vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů, konzultuje je s poradenskými odborníky a vyučujícími. Prevenci sociálně patologických jevů zajišťuje jedna z učitelek. Minimální preventivní program představuje spíše obecnou strategii, chyběly v něm konkrétnější informace, vyhodnocení již proběhlých aktivit a plán chystaných akcí v aktuálním školním roce (např. besedy, tematické programy). Jednotlivá témata jsou rozvržena do ročníků a naplňována zejména v hodinách prvouky, přírodovědy, českého jazyka nebo v různých projektech.

Snaha zřizovatele o udržení náležité úrovně vzdělávání je zřetelná. V součinnosti s ředitelkou průběžně zkvalitňuje školní prostředí, jeho podpora spočívá i ve financování prostředků a aktivit doplňujících vzdělávací nabídku (pracovní materiály pro výuku, kroužek anglického jazyka atd.). Škola má pro svoji činnost velmi dobré materiální podmínky. Kromě tří účelně zařízených a esteticky vyzdobených kmenových tříd disponuje dalšími prostorami pro výuku (např. počítačová pracovna, učebna anglického jazyka). Učební pomůcky jsou dle finančních možností průběžně doplňovány a obměňovány. V souvislosti s projektem EU peníze školám došlo k posunu v oblasti vybavení prostředky informačních technologií, v jeho rámci byly pořízeny tři interaktivní tabule. Pozitivem pro realizaci tělovýchovných aktivit je rozlehlá sportovní hala propojená

s budovou školy a také nedaleký venkovní sportovní areál. Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory, což je důležité zejména z psychohygienického hlediska. Škola nemá bezbariérový přístup.

Personální, materiální a finanční podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Řízení školy odpovídá její velikosti. Nedostatkem je nízká míra odborné kvalifikovanosti pedagogů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl k 1. září 2013 inovován podle aktualizovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. V jeho všeobecném zaměření je kladen důraz hlavně na příznivé klima, činnostní výuku a spolupráci.

Organizace vyučovacího procesu umožňuje realizaci ŠVP ZV, podporuje zdravý životní styl. Délka přestávek (10 a 20 min) poskytuje žákům dostatečnou relaxaci, v případě příznivého počasí mohou trávit přestávku po 2. vyučovací hodině ve venkovním areálu. V jedné třídě jsou vyučováni samostatně žáci 1. ročníku, v další jsou spojeni 2. a 3. ročník a v poslední 4. s 5. ročníkem. Na některé předměty jsou ročníky spojovány odlišně. Učební plán byl naplňován.

Sledované hodiny měly stanovené přiměřené výukové cíle, korespondující s věkem a možnostmi žáků. Vyučování bylo vedeno frontálním způsobem, střídala se společná a samostatná práce, ve třídách se spojenými ročníky mnohdy bez zařazení účinných aktivizujících prvků. Z výukových metod byly nejčastěji využívány řízený rozhovor, práce s textem, někdy vysvětlování. Zpestření občas přinášely prvky činnostního učení. Diferenciace nároků na žáky podle jejich individuálních schopností byla málo četná, naopak pracovní tempo většinou respektovalo jejich možnosti. Rychlejší žáci občas po splnění úkolu čekali na ostatní, neměli připravenou další práci. Nové poznatky pedagogové vyvozovali na základě ověření dosavadních znalostí a zkušeností. Procvičování a upevňování získaných vědomostí byl věnován dostatečný čas. K nácviku nebo aktivnímu procvičení učiva byla celkem efektivně využívána práce s informačními technologiemi, s učebnicemi nebo pracovními sešity. Při výuce cizího jazyka byla účelně využita audiotechnika. V rámci vzdělávacího procesu většinou nechyběla zpětná vazba. Hodnocení prováděli učitelé průběžně slovně, povzbuzení a pochvaly byly v hodinách časté. Závěrečné shrnutí a zhodnocení bylo uplatněno spíše výjimečně. Možností k rozvoji je vyšší míra zařazování průběžného vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Ve všech ročnících je aplikováno souhrnně v závěru jednotlivých pololetí.

Navštívená výuka probíhala v příjemné atmosféře. Komunikativní dovednosti většinou odpovídaly věku žáků, zpravidla převažovala komunikace řízená pedagogem. V anglickém jazyce byla celková doba mluvních aktivit žáků nižší. Pozitivem bylo četné užívání cizojazyčných pokynů a krátkých sdělení učitelkou. Schopnost komunikace v cizím jazyce je posilována účastí rodilého mluvčího v několika hodinách anglického jazyka ve školním roce. Žáci většinou dokázali samostatně pracovat s textem, porozumět jeho obsahu. V hodině českého jazyka neměli pro delší soustředěné čtení dostatečný klid, rušila je současně probíhající výuka dalšího ročníku. Čtenářská gramotnost je rozvíjena v součinnosti s místní i litomyšlskou knihovnou. Zdařilou akcí byla poutavá beseda s ilustrátorem dětských knih, tradicí je již Pasování na čtenáře. Při společném vyvozování a shrnutí přírodovědného učiva nejnižších ročníků nebyla vždy patrná jeho odlišná úroveň.

Vzdělávací proces kladl důraz i na formování názorů žáků. Vyučující je směřovaly ke vzájemné pomoci, toleranci, k dodržování pravidel slušného chování. Vzájemné vztahy charakterizovala důvěra a respekt jednotlivých účastníků vzdělávání. Výuku průběžně doplňují aktivity, které posilují utváření sociální gramotnosti (vystoupení pro veřejnost, návštěvy divadelních představení apod.). Škola je aktivní také v zapojení do charitativních sbírek (Víčka pomoci atd.). Formou vhodného uplatnění mezipředmětových vztahů vyučováním prolínaly prvky environmentální výchovy. Kromě toho se žáci účastní ekoprogramů a sběrových akcí.

Školní vzdělávací program pro školní družinu odpovídal požadavkům školského zákona. Realizované aktivity navazují na vyučovací proces a přispívají k podpoře kvality vzdělávání. Ranní provoz školní družiny začíná v 7:00 h, odpolední končí v 15:30 hodin. Úplata za zájmové vzdělávání není stanovena, školní družina získává ke zlepšení podmínek své činnosti od jednotlivých zákonných zástupců dobrovolné dary.

Při výuce pedagogové převážně uplatňovali frontální způsob předávání poznatků. Pozitivem byla příjemná atmosféra, negativem se jevílo občasně opomíjení aktivizujících prvků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O své činnosti i vzdělávací nabídce škola informuje pravidelně každý měsíc v místním tisku, celoročně na nástěnkách v interiéru školní budovy a stručně také na internetových stránkách obce. Žáci aktivně obohacují kulturní život v obci, prezentují své dovednosti při akcích pořádaných pro veřejnost (Vítání občánků, Den matek apod.).

Při přijímání k základnímu vzdělávání postupuje ředitelka školy v souladu s platnými právními předpisy. K usnadnění přechodu předškolních dětí do pozice žáků přispívá pravidelná spolupráce s mateřskou školou. Pro budoucí žáky a jejich rodiče je organizován Den otevřených dveří.

Úroveň znalostí a dovedností žáků pedagogové zjišťují vlastními evaluačními nástroji. Zákonným zástupcům výsledky vzdělávání sdělují průběžně prostřednictvím žákovských knížek, dále při informačních setkáních ve formátu učitel – žák – rodič, při třídních schůzkách či individuálních návštěvách školy. Kromě toho je zvou ke spoluúčasti na aktivitách školy, někteří se podílejí na realizaci zájmových kroužků. Škola je držitelem certifikátu Rodiče vítáni. Kvalita vzdělávání byla v uplynulém období ověřována také prostřednictvím celostátních plošných testů, jejichž výsledky byly zejména v českém a anglickém jazyce velmi příznivé. Účinnou zpětnou vazbu poskytuje i zapojení do různých soutěží. Každoročně se žáci s úspěchem účastní oblastní soutěže Mikroregion Litomyšlsko – Desinka, v loňském školním roce obě družstva obsadila 2. místo.

Z analýzy celkového prospěchu v posledních dvou klasifikačních obdobích vyplynulo, že v průměru 83 % žáků prospělo s vyznamenáním, podíl neprospívajících byl nulový. Výrazným motivujícím prvkem jsou udělované pochvaly za velmi dobrou práci, snahu a píli. K žákům s rizikem školního neúspěchu přistupují vyučující individuálně, nabízejí jim podporu formou doučování či opravy neúspěšného prověřování znalostí, řešení jejich potíží ve vzdělávání hledají spolu s rodiči. V rámci hodnocení zpravidla vycházejí z jejich reálných možností. Při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb žáků pedagogové spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, doporučení vzešlá z psychologických a speciálně pedagogických vyšetření jsou respektována.

Škola usiluje o bezpečné prostředí pro vzdělávání, provádí opatření k jeho zajištění. V rámci podpory zdraví se žáci účastní plaveckého výcviku, školy v přírodě, učí se bruslit,

absolvuji vlastivědné výlety atd. Důraz je kladen také na seznamování s pravidly silničního provozu. Rizikové chování žáků se vyskytuje v minimální míře, jedná se pouze o ojedinělé drobné porušování školního řádu. Ve spolupráci s místními hasiči jsou organizovány aktivity doplňující vzdělávací nabídku praktickými ukázkami z oblasti ochrany obyvatelstva při mimořádných situacích.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků. Ti svými projevy prokázali postupné osvojování klíčových kompetencí a funkčních gramotností, které vytvářejí dobré předpoklady pro úspěšné pokračování v dalším vzdělávání.

Závěry

- a) K silným stránkám školy patří:
- velmi dobré prostorové a materiální podmínky,
 - aktivní spolupráce se zřizovatelem, mateřskou školou, rodiči a dalšími partnery,
 - pohodová atmosféra výuky.
- b) Rezervy byly shledány:
- v kvalifikovanosti pedagogického sboru,
 - v zařazování aktivizujících metod a forem práce do výuky.
- c) Během následujícího období by bylo vhodné:
- přizpůsobit pro výuku čtení organizaci vzdělávání (sestavení rozvrhu hodin),
 - diferencovat úkoly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - využívat častěji sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- d) Od minulé inspekční činnosti došlo zejména:
- k posunu v materiální oblasti (rekonstrukce prostor, modernizace vybavení).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina ze dne 18. září 2009
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 30 793/02-21, ze dne 26. listopadu 2002
3. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 11 402/2007-21, ze dne 2. května 2007
4. Jmenování ředitelky školy ke dni 1. srpna 2000, čj. 1020/00
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. září 2013
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný k 1. září 2014
7. Třídni výkazy a katalogové listy žáků - školní rok 2014/2015

8. Přijímací řízení pro školní rok 2014/2015
9. Školní řád platný od 1. září 2012 (s přílohou Klasifikační řád)
10. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. září 2014 (včetně dodatku č. 1)
11. Rozvrhy hodin tříd - školní rok 2014/2015
12. Třídní knihy - školní roky 2013/2014, 2014/2015
13. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny - školní rok 2014/2015
14. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2014/2015
15. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2013/2014, 2014/2015
16. Výroční zpráva - školní roky 2012/2013, 2013/2014
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz), k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v sídle Pardubického inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Mgr. Jitka Ryšavá, školní inspektorka

Mgr. Jitka Ryšavá v. r.

V Pardubicích 22. června 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Hrdonková, ředitelka školy

Mgr. Eva Hrdonková v. r.

V Osíku 26. června 2015